

Sygn. akt III K 58/12

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2012 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu III Wydział Karny

Przewodniczący – SSO Zbigniew Moska

Protokolant Agnieszka Kuriata

przy udziale Prokuratora ----

po rozpoznaniu w dniach: 26 kwietnia 2012 r., 18 maja 2012 r.

na posiedzeniu sprawy z oskarżenia posiłkowego subsydiarnego - L. S. i M. S.

przeciwko A. K.

oskarżonego o czyny z art. 284 § 1 i 294 kk w zw. z art. 12 i 65 kk

postanawia

na podst. art. 17 § 1 pkt 9 kpk umorzyć postępowanie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie 1Ds 259/11 Prokurator Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej zatwierdził postanowienie KPP w Ś. z dnia 26 kwietnia 2011 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie przywłaszczenia w okresie od lutego 2006 r. do lutego 2011 r. w K., gm. Ś. przez A. K. dochodów z użytkowania działki rolnej nr (...)AM3 w kwocie nie mniejszej niż 366.882,72 zł. na szkodę L. i M. S. tj. o czyn z art. 284 § 1 kk wobec braku znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 kpk).

Na skutek zażalenia M. S. powyższe postanowienie zostało uchylone przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt III Kp 992/11 „celem wszczęcia postępowania przygotowawczego”.

Postanowieniem z dnia 26 września 2010 r. w sprawie 1Ds 1199/11 prokurator Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej wszczął śledztwo w przedmiotowej sprawie, a następnie w dniu 30 grudnia 2011 r. wydał postanowienie o jego umorzeniu uznając, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Na powyższe postanowienie M. S. wywiódł zażalenie do tut. Sądu, a nadto M. S. i L. S. – reprezentowani przez pełnomocnika – złożyli subsydiarny akt oskarżenia przeciwko A. K..

Postanowieniem z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie III Kp 292/12 Sąd Okręgowy we Wrocławiu utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie o umorzeniu śledztwa.

Zdaniem Sądu, przy tak ukształtowanym stanie faktycznym, pokrzywdzonym nie przysługuje prawo do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia w trybie art. 55 § 1 kpk w zw. z art. 330 § 1 i 2 kpk. Jeszcze na gruncie przepisów postępowania karnego przed nowelizacją z 2007 r. ukształtował się zarówno w orzecznictwie jak i doktrynie pogląd, że możliwość wniesienia samoistnej skargi posiłkowej o czyn ścigany z urzędu zachodzi jedynie wówczas, gdy prokurator – po uprzednim uchyleniu przez sąd postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania – nie znajdując nadal podstaw do wniesienia oskarżenia, wydaje po raz wtóry takie samo postanowienie, jak to, które było przedmiotem zaskarżenia. Taka możliwość nie istnieje zaś wtedy, gdy prokurator – po uchyleniu wskazanego postanowienia – wszczął

dochodzenie lub śledztwo, a następnie je umorzył, zaś tok zaskarżenia tej decyzji, prowadzący do powtórnego jej podjęcia a następnie kolejnego zaskarżenia, nie został ponownie wyczerpany (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20.04.2006 r., OSNwSK 2006/1/872, LEX 33235). Jak słusznie zauważył R. S. „o powtórzeniu na nowo można mówić tylko ówczas, gdy co najmniej drugi raz zrobiono to samo. O takiej sytuacji – w kontekście art. 330 § 2 kpk – można mówić tylko wtedy, gdy powtórnie zapadnie takie samo postanowienie, tj. musi być wydane dwukrotnie postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia albo dwa razy postanowienie o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia” (Prok. I Pr. 2000.1.137).

Po nowelizacji kpk z 2007 r. doktryna nadal stoi na powyższym stanowisku (vide Komentrz do kpk pod red. J. Grajewskiego, T. I, wydanie 2, Warszawa 2010, s. 1037, teza 7 oraz komentarz do kpk pod red. T. Grzegorzcyka, wydanie 5, Warszawa 2008, s. 726, teza 5).

W istocie linia orzecznicza w tej sprawie także nie ulegała zmianie (vide post. SA w Lublinie z 14.06.2010 r., II Akz 197/10). Należy też zauważyć, że postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 3 sierpnia 2011 r. w sprawie II Akz 303/11 (na które powołuje się pełnomocnik pokrzywdzonego sugerując rozbieżność w orzecznictwie) nie dotyczy przedmiotowej sytuacji, ponieważ chodziło tam o sytuację dwukrotnego umorzenia postępowania. Także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie III KK 134/11, LEX 1099342 nie dotyczy przedmiotowej sytuacji, ponieważ dotyczy ono jedynie form postępowania przygotowawczego oraz jego faz. Należy zresztą zauważyć, że odmienne rozumowanie byłoby nielogiczne. Zupełnie inna jest przecież sytuacja procesowa gdy prokurator odmawia wszczęcia (śledztwa lub dochodzenia), a inna gdy po uchyleniu takiego postanowienia je umarza. Ponieważ oba postanowienia są zupełnie inne logicznym jest, że do rozpoznania postanowienia o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia uprawniony jest ponownie sąd, jak to też się stało w przedmiotowej sprawie.

Odnosząc się natomiast do argumentów podniesionych w piśmie pełnomocnika pokrzywdzonych złożonego na posiedzeniu w dniu 24.04.2012 r. oraz tożsamym piśmie z datą wpływu 27.04.2012 r. należy skonstatować, że nie wniosły one niczego istotnego. Załączone do treści pisma postanowienie Sądu Najwyższego z 28.03.2012 r. o sygn. akt I KZP 1/12 nie dotyczy bowiem kwestii uprawnienia do występowania pokrzywdzonych w charakterze oskarżycieli posiłkowych subsydiarnych, a jedynie rozumienia pojęcia „cudzej rzeczy” na gruncie art. 278 § 1 kk, co miałoby znaczenie dopiero wówczas gdyby przyjąć, że pokrzywdzeni mogą w tym charakterze w ogóle wystąpić, a w ocenie Sądu jest to niemożliwe. Bez znaczenia jest także kwestia, że śledztwo w przedmiotowej sprawie prowadził prokurator prokuratury rejonowej, a nie okręgowej. Jest oczywiste, że żaden przepis kpk nie nakazuje prowadzić śledztwa (także dotyczącego czynu z art. 284 § kk w zw. z art. 294 § 1 kk) jedynie prokuratorowi prokuratury okręgowej. Powołane przepisy § 38 ust. w zw. z § 36 oraz § 40 rozporządzenia MS z dnia 24 marca 2010 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. z dnia 30 marca 2010 r., nr 49, poz. 296) także nie wskazują na taki obowiązek, a dotyczą jedynie kwestii organizacyjnych prokuratury. Bez znaczenia – dla przedmiotowego rozstrzygnięcia - jest także kwestia ewentualnego wznowienia postępowania karnego w sprawie.

Z tych względów Sąd uznał, że pokrzywdzeni nie są osobami uprawnionymi do wniesienia skargi subsydiarnej.